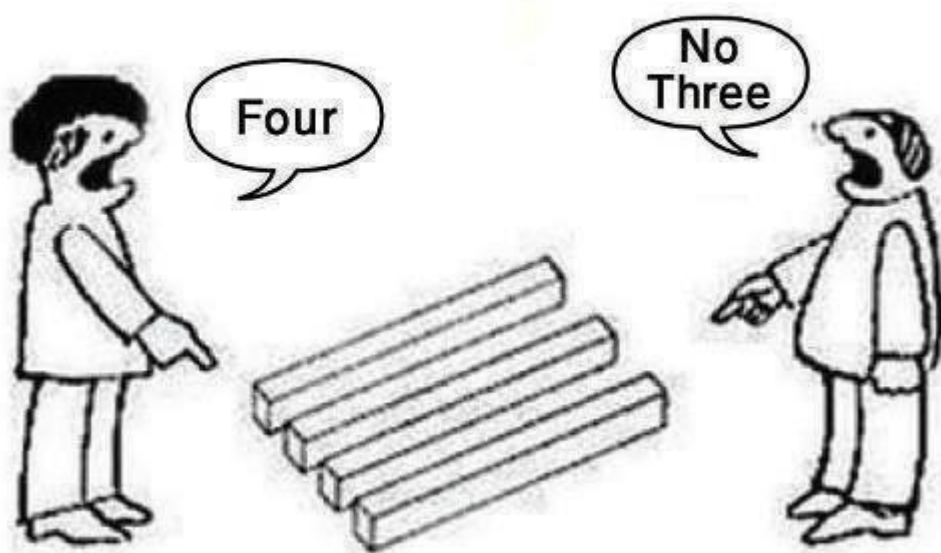

יסודות בהתנהגות ארגונית - מיקרו

תפיסה וקבלת החלטות

It is really confusing!!!

חנה מדלר-לירז

תפיסה - הגדרה

■ תהליך אשר במסגרתו אנשים מארגנים ומפרשים סיטואציות במטרה להקנות משמעות לסביבה.

■ הדרך שבה אנשים תופסים את הסיטואציה משפיעה על ההתנהגות שלהם.

תפיסה - הגדרה

הגורמים המשפיעים על תפיסה

גורמים הקשורים בפרט:

• עמדות

• מניעים

• נושאי עניין

• ניסיון

• ציפיות

תפיסה

גורמים הקשורים במטרה:

• חדשנות

• תנועה

• קולות

• גודל

• רקע

• קירבה

• דמיון

גורמים הקשורים בסיטואציה:

• זמן

• הקשר

תאוריית הייחוס

האופן שבו אנו שופטים אנשים מושפע מהמשמעות שאנו מייחסים להתנהגות שלהם.

■ ייחוס סיבתיות להתנהגות:

ייחוס פנימי: התנהגות האדם היא בשליטתו ונובעת מאישיותו.

ייחוס חיצוני: התנהגות האדם היא תוצאה של גורמים החיצוניים לאדם.

תאוריית הייחוס

כיצד קובעים האם הייחוס הוא פנימי או חיצוני?

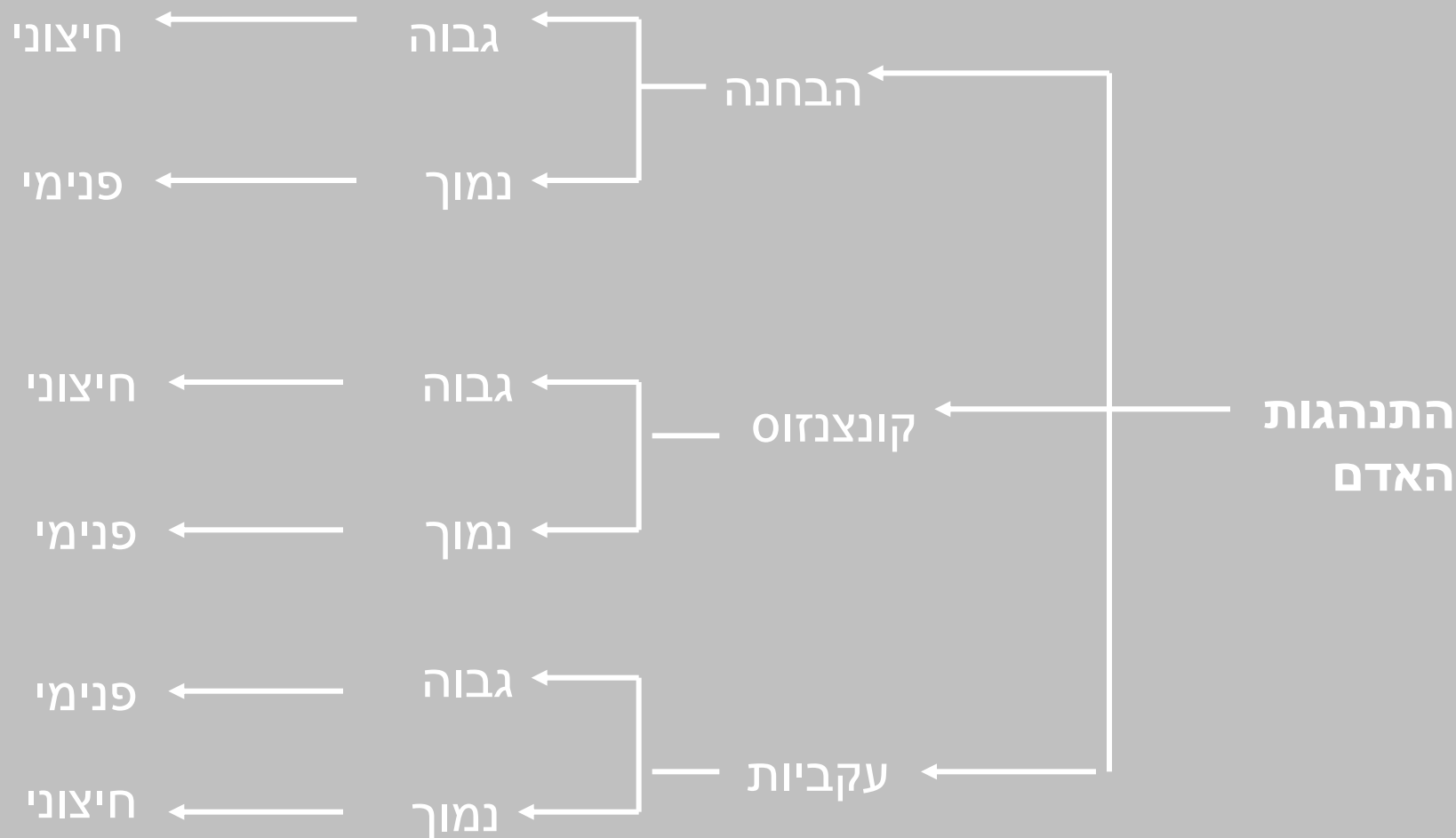
■ **הבחנה :** האם הפרט נוהג אחרת במצבים שונים?

■ **קונצנזוס:** האם פרטים אחרים נוהגים באותו האופן במצבים זהים?

■ **עקביות:** האם הפרט נוהג באותה דרך לאורך זמן?

תאוריית הייחוס

התבוננות ← פרשנות ← קביעת הייחוס

תאוריית הייחוס

הטיות בייחוס:

- **טעות הייחוס הבסיסית:** הנטייה לעשות הערכת חסר לגורמים חיצוניים והערכת יתר לגורמים אישיים, כאשר שופטים התנהגותו של אחר.
- **הטיית הייחוס העצמית:** הנטייה של אנשים לייחס את הצלחתם לגורמים פנימיים ואת כישלונם לגורמים חיצוניים.

קיצורי דרך בשיפוט התנהגותו של אחר

תפיסה סלקטיבית: נטייה לפרש סיטואציות ואירועים על בסיס תחומי

עניין, רקע, ניסיון ועמדות אישיים.

אפקט ההילה: התרשמות כללית מאדם על סמך תכונה בודדת.

אפקט הקונטרסט: הערכה של אדם תוך השוואה לאנשים אחרים,

שהוערכו באותם מאפיינים.

השלכה: הנטייה לייחס מאפיינים אישיים שלנו לאנשים אחרים.

סטריאוטיפים: שיפוט של אדם לפי קבוצת ההשתייכות שלו/ה.

**מה הקשר בין תפיסה לקבלת החלטות
בסביבה הארגונית?**

הקשר בין תפיסה לקבלת החלטות

■ הגישה הרציונלית לקבלת החלטות:

הקשר בין תפיסה לקבלת החלטות

רציונליות מוגבלת:

■ המציאות בה מתקבלות החלטות בארגונים:

- יכולת הפרט לעבד מידע היא מוגבלת.
- לא ניתן לחשוב על כל האלטרנטיבות.
- לא ניתן לנבא את ההשלכות של כל אלטרנטיבה.
- החלטה מושפעת אף מגורמים חיצוניים לבעיה, כגון: אינטרסים אישיים ופוליטיים.

■ מתקבלות החלטות "טובות מספיק": מקבל ההחלטה עובר על האלטרנטיבות ברצף עד שהוא נתקל באחת שמספקת אותו, ובה הוא בוחר. לאחר הבחירה, מסתיים תהליך החיפוש.

קיצורי דרך בהליך קבלת החלטות: היוריסטיקות (Heuristics)

היוריסטיקה ייצוגית: נטייה לשפוט פרט או סיטואציה בהתאם לאב טיפוס מסויים.

היוריסטיקה זמינה: נטייה לקבל החלטות על בסיס מידע נגיש, ארועים שחווינו לאחרונה.

הסלמת מחוייבות: הנטייה לדבוק בהחלטה שהתקבלה, אף כאשר קיים מידע שלילי המצביע על היותה שגויה.